

колчани, другадѣ каракачани, бѣли и черни власи, първитѣ —бѣлитѣ пасяли овце, другитѣ черни коне; тѣ били грамотни, гръцки пжтуващи учители вървѣли съ тѣхъ, и ревностни православни. Род. п. сжщ. — а въ Македония, тамъ сите (omnes), тия макед.=тѣзи източно български. Въ 3 л. мн. ч. мак.—аят (вм.—ат), клáваятъ. Мак. сонце. Лѣсковски олойте (воловетѣ). Котленски гйáо=дѣдо, а и й свързано, гутурално г. пѣт' (пжтъ), не срѣб. — ѿ, изговаря така и самъ Климентъ, ѣ звучи като тъмно а въ тази дума, пàт'. Мак. нок' звучи като срѣб. ноћ, не можахъ да доловя разликата. Кираца е титлата на госпожицитѣ въ София и до днесъ; това е византийското *kyratça*. Думата госпожа въ Шопско е нова, първата госпожа била Мме Филаретова, и до днесъ я знаятъ по цѣла София като госпожата *кат' ѣξοχήν*, мислили, че това е нейното име, като Гана, Ненка и пр. Въ Търново мѣненка *mater* (чешки *maminka*), братъ башáца (? не помня) и т. н. Прика и прикя *dos* (*proixia*). Градо и пр. въ Софийско. Въ Щипско окончание о въ града, въ околнитѣ села — ат, споредъ това има разлика между селския и градския говоръ и тѣ не се бъркатъ: гражданинътъ тамъ се нарича грагянец (гя гутурално йотовано г). Търновското кривулеци, Шипка кривина, село Криволакъ въ Македония. Въ Македония споредъ Ковачова (родомъ отъ Щипъ, учителствувалъ въ Гиляни, Прилѣпъ, Кюстендилъ, билъ и въ Солунъ) имало племена по носия и говори различни: Брсаци (гласно р, както въ чешки, ударението върху него) отъ Вардаръ на западъ, Бáковци (дълго а) въ Щипско, въ Овчеполско, Мййеци отъ Крушево на западъ, Пийѣнчене отъ Щипъ на изтокъ, Мрваци (—^у) задъ Струма. Въ Македония има много славянски думи тамъ, гдето другаде употрѣбаватъ турски. Въ Щипъ и въ София (самъ слушахъ) казватъ каща, чисто а. Въ София ударението е: господине (у—^ау), както въ Черна Гора. Генчевъ (той е отъ Лѣсковецъ) приведе нѣколко примѣра à la язеканака въ Шафариковия *Národopis*, ала не ги запомнихъ. Търновски туйнака (*hic, hicce*). Климентъ едва въ Одеса въ обществото на българскитѣ си съученици почналъ да говори на литературенъ български езикъ, споредъ него тракийски. Синджиритѣ, които Груевъ съ своитѣ граматически теории поставилъ на езика. Потрѣбно е свободно развитие на езика. — На пашѣту, на башѣту се говори въ София, ясно широко у = на пашата род. или дат. пад. Дз много се срѣща, обаче, изчезва, особено въ Македония — дзвезди. Пендесе въ Шуменъ, Свищовъ, другаде го нѣма, е педесетъ. Македонскитѣ помаци наричатъ турския езикъ свински езикъ, особено женитѣ. Около Карлово въ 5 села има различни поднаречия. Каща (ясно а) се казва и въ Копривщица. Въ Македония кукя (кжща), вòк